

2022

**ELISA
ALTKÄEMAKSU- JA KORRUPTSIOONIVASTANE EESKIRI**

2022

Sisukord

1 EESMÄRK JA ULATUS	3
1.1 Eeskirja eesmärk	3
1.2 Kohaldamisala ja rakendamine	3
1.3 Kinnitamine.....	3
2 ROLLID JA ÜLESANDED	3
2.1 Vastutus eeskirja järgimise eest.....	3
2.2 Rikkumistest ja rikkumiskahtlustustest teatamine.....	3
2.3 Juhtkonna vastutusala	4
3 MÕISTED.....	4
4 ÜLDPÕHIMÕTTED	5
4.1 Täielik korrupsiooni ja alkäemaksu keeld	5
4.2 Alkäemaksu pakkumine ja vastuvõtmine.....	5
4.3 Väike meelehea	6
4.4 Kolmandad isikud ja vahendajad	6
4.5 Hankimine ja ostmine.....	6
4.6 Raamatupidamine.....	6
5 KINGITUSED JA VÕÕRUSTAMINE	6
6 TOETUSED, ANNETUSED JA SPONSORLUS	7
7 SUHTED VALITSUS- JA RIIGIAMETNIKEGA.....	8

2022

1 EESMÄRK JA ULATUS

1.1 Eeskirja eesmärk

Elisa üldistes tegevuspõhimõtetes (*Code of Conduct*) on esitatud Elisa eetilise ärikäitumise alused. Altkäemaksu- ja korruptsioonivastase eeskirja (edaspidi: eeskiri) eesmärk on täpsustada Elisa üldiseid tegevuspõhimõtteid ning panna paika Elisa eesmärgid ja raamistik seoses korruptsiooni tuvastamise ja ennetamisega Elisa üleilmses ärikeskkonnas.

1.2 Kohaldamisala ja rakendamine

See eeskiri kehtib Elisa kontserni (edaspidi: Elisa) ja tema sidusettevõtjate kõigi töötajate, direktorite ja juhtide ning Elisa juhatuse liikmete kohta. See eeskiri kehtib ka kõigi Elisa nimel tegutsevate kolmandate isikute kohta.

Nõuame sarnaste põhimõtete järgimist ning täissallimatust korruptsiooni ja altkäemaksuga ka oma tarnijatelt, alltöövõtjatelt ja välispartneritelt.

Elisa võib tegutseda riikides, kus kehtivad rangemad korruptsiooni- ja altkäemaksuvastased õigusnormid. Sel juhul tuleb järgida kohalikke seadusi.

1.3 Kinnitamine

Elisa altkäemaksu- ja korruptsioonivastase eeskirja kinnitab Elisa kontserni juhatus.

2 ROLLID JA ÜLESANDED

2.1 Vastutus eeskirja järgimise eest

Kõik Elisa kontserni töötajad, direktorid ja juhid vastutavad kehtivate korruptsiooni- ja altkäemaksuvastaste õigusaktide, Elisa tegevuspõhimõtete, siinse eeskirja ning muude kohaldatavate Elisa kontserni eeskirjade, suuniste ja juhiste järgimise eest.

Kõik töötajad peavad tutvuma siinse eeskirjaga ning aeg-ajalt osalema ettenähtud korruptsiooni- ja altkäemaksuvastastel koolitustel ja need läbima. Töötajatele, kellel on tööl suurim oht puutuda kokku korruptsiooni ja altkäemaksuga, korraldatakse regulaarselt nende ametikoha jaoks kohandatud koolitusi.

2.2 Rikkumistest ja rikkumiskahtlustustest teatamine

Iga töötaja peab teatama oma ülemusele, siseauditi üksusele, kohalikule õigusnõunikule, Elisa kontserni õigusosakonnale või Elisa ettevõttevastutuse osakonnale igast siinse eeskirja või kohaldatavate seaduste rikkumisest ja rikkumiskahtlustusest. Neist saab teatada ka anonüümselt Elisa veebisaidil oleva teavituskanali kaudu. Teavituskanali kaudu esitatud teateid käsitletakse Elisa rikkumistest teatamise põhimõtete alusel.

2022

Tarnijaid ja nende alltöövõtjaid julgustatakse samuti kasutama Elisa teavituskanalit, et teatada kõigist rikkumistest ja rikkumiskahtlustustest.

Igaüht, kes võimalikest rikkumistest heas usus teatab, annab teavet või aitab muul moel võimalikke rikkumisi uurida, kaitstakse kättemaksu eest.

2.3 Juhtkonna vastutusala

Juhtide ülesanne on tagada ja teha järelevalvet selle üle, et nende meeskonnad ja üksused siinset eeskirja järgiksid.

Juhtivatel ametikohtadel töötavad inimesed peaksid olema teistele eeskujuks oma eetilise ja vastutustundliku ärikäitumisega, sealhulgas korruptsiooni- ja alkäemaksuvastasusega.

3 MÕISTED

Alkäemaks võib olla mistahes kingituse, laenu, tasu, vastutasu või muu rahalise või mitterahalise eelise pakkumine isikule või võtmine isikult selleks, et tehtaks midagi ebaausat või ebaseaduslikku või kuritarvitada usaldust ettevõtte äritegevuses. Alkäemaksuks võib olla näiteks pistise andmine, väike meelega, kingitused, võõrustamine, kulude katmine, poliitika- ja heategevuspanused, sponsorlus ning reklaamikulude tasumine.

Korruptsioon tähendab võimu kuritarvitamist nii rahalise kui ka mitterahalise omakasu eesmärgil. See võib esineda mitmes vormis alates mõju vähesest kasutamisest kuni institutsioonilisel tasandil alkäemaksu võtmiseni.

Annetus on kingitus heategevusorganisatsioonile või avalikes huvides tegutsevale mittetulundusühendusele või kindla eesmärgi edendamiseks. Annetusi tehakse ilma vastutasuta ja need ei ole seotud ärisuhetega. Annetusi võib teha mitmes vormis alates rahalistest kuni mitterahaliste annetusteni, nagu riided, mänguasjad, toit või varustus.

Töötaja tähendab iga isikut, kes on Elisa kontserni tööle võetud või tegutseb Elisa kontserni järelevalve ja juhtimise all.

Väike meelega tähendab makset, mida tavaliselt tehakse või pakutakse selleks, et kiirendada või hõlbustada riigiametniku tööd rutiinse menetluse, näiteks tollivormistuse või maksuauditi käigus. Väike meelega on teatavat tüüpi alkäemaks.

Kingitus tähendab kolmandale isikule antud, pakutud või temalt saadud mistahes väärtuslikku eset. Kingituste hulka kuuluvad väiksemad väheväärtuslikud ärikingid, nagu ettevõtte kaubamärgiga esemed (kalendrid, pastapliiatsid), samuti muud väärtuslikud esemed ja hüved, nagu veinipudel, elektronseadmed (näiteks isiklikuks kasutuseks mõeldud telefon), toidukorv või hooajaline toidukaup või piletid üritustele, kus piletiaandja ei osale ja mille eesmärk ei ole luua ärisuhteid (nt kui te saate ja/või teie pereliikmed saavad tarnijalt piletid kontserdile, aga tarnija ise sellel kontserdil ei osale ning see üritus ei hõlma mingeid konkreetseid elemente, mis aitaks luua ärisuhet selle tarnijaga).

2022

Võõrustamine tähendab enamasti meelelahutust ja külaliste võõrustamist eesmärgiga edendada ärisuhteid. Võõrustamise puhul on vastuvõtva organisatsiooni esindaja alati ise kohal. Selle alla võivad kuuluda söögid, meelelahutus, üritused (nt spordivõistluste, kontsertide või konverentside piletid), joogid, majutus, lennupiletid jms. Kui võõrustaja puudub, peetakse võõrustamist (nt õhtusöögi või meelelahutuse eest tasumist) üldjuhul kingituseks.

Riigiametnik tähendab riigi- või välissektori, sealhulgas riikliku ja kohaliku omavalitsuse, valitsusasutuse ning riigiettevõtte ametnikku või töötajat. Riigiametnike hulka kuuluvad näiteks isikud, kes peavad seadusandlikku, halduslikku, poliitilist või kohtunikuametit (määratud või valitud), isikud, kes täidavad avalikku funktsiooni või osutavad avalikku teenust (näiteks politsei- või maksuametnikud), riigiasutuste või -ettevõtete direktorid või töötajad, samuti avalik-õiguslike rahvusvaheliste organisatsioonide (näiteks ÜRO) ametnikud või esindajad. Lisaks võib ametnikeks pidada nii erakondade töötajaid ja ametnikke kui ka poliitilisele ametikohale kandideerijaid.

4 ÜLDPÕHIMÕTTED

4.1 Täielik korruptsiooni ja alkkäemaksu keeld

Elisas on korruptsioon, sealhulgas alkkäemaksu võtmine, ning muud põhjendamatud, ebasobivad või kohatud maksed ja hüved äritegevuse raames täielikult keelatud.

See põhimõte kehtib korruptsiooni ja alkkäemaksu kohta nii avalikus kui ka erasektoris.

4.2 Alkkäemaksu pakkumine ja vastuvõtmine

Elisas on rangelt keelatud pakkuda, lubada, volitada, nõuda, kinnitada või vastu võtta alkkäemaksu või muud sobimatut makset või hüvet selleks, et mõjutada mingit toimingut või otsust, omandada või säilitada äritegevust või saada muud põhjendamatut ärieelist.

Elisa töötajad ei paku, luba, volita, nõua, kinnita ega võta vastu alkkäemaksu või muud sobimatut makset või hüvet kellelegi/kelleltki, sealhulgas ametnikele/ametnikelt, teistele töötajatele / teistelt töötajatelt ega äripartneritele/äripartneritelt eesmärgiga mõjutada sobimatult mingit toimingut või otsust, omandada või säilitada äritegevust või saada muud põhjendamatut ärieelist.

Samuti on keelatud kasutada selleks vahendajaid, nagu esindajad, konsultandid, nõustajad, turustajad või muud äripartnerid või kolmandad isikud.

Peale rahalise alkkäemaksu võidakse alkkäemaksuks pidada muid hüvesid ja eeliseid, nagu kingitused, võõrustamine, krediit, allahindlused, reisirid, isiklikud hüved, majutus ning teenused.

Kõikidest alkkäemaksu taotlustest või pakkumistest või muudest sobimatutest maksetest, kingitustest või hüvedest tuleb teatada oma ülemusele, kohalikule õigusnõunikule, Elisa kontserni õigussakonnale, ettevõttevastutuse osakonnale või siseauditi osakonnale või Elisa teavituskanali kaudu.

2022

4.3 Väike meelehea

Väikese meelehea pakkumine on keelatud. Väikese meelehea hulka kuuluvad üldjuhul mitteametlikud väikesed maksed, mille eesmärk on tagada või kiirendada valitsuse tavapärasest tegevust, näiteks loa või litsentsi väljastamist. Kohalikud töötavad ja kombid ei ole piisav põhjus sellest keelust kõrvale kalduda.

4.4 Kolmandad isikud ja vahendajad

Kolmandatest isikutest vahendajate (edaspidi: vahendajad) kasutamist äritehingutes tuleks vältida. Kui kolmandaid isikuid siiski kasutatakse, peavad nende teenused olema läbipaistvad, mõistlikult hinnastatud ja mitte sisaldama pistiseid ega meelehead teenuste osutamiseks või tööde tegemiseks peale nende, mida nad lepingu järgi peavad osutama või tegema.

Elisat võidakse pidada vastutavaks Elisat esindavate või tema nimel tegutsevate kolmandate isikute tegevuse eest. Seetõttu on oluline tagada, et kõik Elisa nimel tegutsevad kolmandad isikud teeksid seda kooskõlas siinse eeskirjaga. Toiminguteks, mis on siinse eeskirja alusel keelatud, ei või kasutada kolmandaid isikuid.

4.5 Hankimine ja ostmine

Igasugune hanke- ja ostutegevus peab olema kooskõlas siinse eeskirjaga.

Aktiivse hankemenetluse ajal ei tohi töötajad, kes osalevad läbirääkimistel või otsuste tegemises, käia pakkujate korraldatud üritustel ega võtta vastu nende kingitusi või võõrustamist. Erandid sellest reeglist on lubatud ainult erandkorras ja selleks on alati vaja töötaja otsese ülemuse eelnevat kirjalikku luba.

4.6 Raamatupidamine

Kõik maksed ja muud tehingud, sealhulgas kingitused, võõrustamine, annetused ja sponsorlus, peavad olema täpselt ja läbipaistvalt dokumenteeritud ning raamatupidamises kajastatud. Dokumentides tuleb kajastada makse olemust ja eesmärki ning need peavad sisaldama saaja andmeid. Kõikide maksete ja tehingute nõuetekohane registreerimine võimaldab audiitoritel ja teistel pooltel, näiteks siseauditi läbiviijatel, kontrollida, kas kõik tehingud on õiguspärased ning tehtud kooskõlas siinse eeskirja ja kohaldatavate seadustega.

5 KINGITUSED JA VÕÕRUSTAMINE

Elisa töötajad, direktorid ja juhid ei tohi vastu võtta, pakkuda ega anda mistahes kujul kingitusi või võõrustamist, kui selleks puudub õiguspärane äriline põhjus ning kui võib jääda mulje, et see võib mõjutada äritehingu tulemust või muul viisil potentsiaalselt mõjutada saaja ausust.

Kingitusi ja võõrustamist ei tohi kunagi lubada, pakkuda ega teha selleks, et saaja teeks midagi Elisale soodsat, ega sellise käitumise premeerimiseks ega selleks, et saaja ei teeks midagi, mis oleks Elisale ebasoodne.

2022

Ettevõttepoolne võõrustamine ja tagasihoidlikud ärikingitused on äritegevuses tavapärased. Seejuures on piir altkäemaksu ja õiguspärase kingituse vahel habras ning ka harilik kingitus võib paista altkäemaksuna. Raha või sellega võrdväärset (nt kinkekaart, sooduskupong) ei tohi kunagi anda ega vastu võtta.

Üldiselt võib lubada ärisuhetes tavapäraseid kingitusi ja võõrustamist, eeldusel et:

- i. selleks on õiguspärane äripõhjus (ja seda tehakse kaalutletult);
- ii. see on läbipaistev ja mõistlik, arvestades kingituse või võõrustamise väärtust, tüüpi, saaja positsiooni ning muid asjaolusid;
- iii. see toimub heauskselt ning kooskõlas siinse eeskirja ja kohaldatavate õigusnormidega.

Elisa ei maksa kolmandate isikute, sealhulgas reisijate, tarnijate ja muude äripartnerite reisi-, majutus- ega muude isiklike kulude eest. Elisa maksab alati kinni oma töötajate ärikulud (reisi-, majutus- ja muud isiklikud kulud).

Erandid sellest reeglist on lubatud ainult erandkorras ja Elisa juhatuse liikme loal.

6 TOETUSED, ANNETUSED JA SPONSORLUS

Elisa teeb ettevõtte sotsiaalse vastutuse raames annetusi avalikes huvides tegutsevatele mittetulundusühendustele ja rahastab sotsiaalprojekte.

Heategevusannetusi võidakse seejuures pidada altkäemaksuks, kui need edendavad sobimatul viisil ärihuve.

Keelatud on teha annetusi kolmandatele isikutele, sealhulgas klientidele, võimalikele tulevastele klientidele, alltöövõtjatele ja riigiametnikele, kui annetustega kaasneb eeldus, et see on saajale ja Elisale vastastikku kasulik (st vastuteene ootus). Toetusi ja annetusi võib anda üksnes juhul, kui Elisa ei saa (ega jää mulje, nagu Elisa saaks) selle eest mingit käegakatsutavat tasu.

Annetustega seotud otsused teeb Elisa juhatuse. Elisa kontserni tegevjuht võib otsustada väiksemate annetuste andmise ja lubada juhatuse heakskiidu saanud väiksemaid annetusi kooskõlas ettevõttes kehtivate annetussuunistega.

Elisa võib sõlmida sponsorluslepinguid valitud sihtrühmadega. Seejuures ei tohi sponsorlust kasutada (ega näiliselt kasutada) selleks, et saada vastutasuks sobimatut kaubanduslikku kasu.

Igasuguseid makseid seoses selliste ürituste või algatuste spondeerimisega, mille eesmärk on oma kaubamärgi reklaamimine, sealhulgas kaubamärgi kujundamine ja reklaamiga seotud kulude katmine, äriarendus või kohaliku kogukonna toetamine, tuleb pakkuda läbipaistvalt ning siinses eeskirjas toodud põhimõtete järgi.

2022

Turundusega seotud sponsorluse sihtmärgid kuuluvad vastavate kasumikeskuste vastutusalasse. Sponsorlusotsused teeb Elisa kontserni juhatuse liige või tehakse need Elisa kontserni juhatuse liikme loal, järgides ettevõttes kehtivaid annetussuuniseid.

Elisa võib toetada klientidele ja teistele sidusrühmadele korraldatavaid üritusi ning tegevusi. Sellised üritused ja tegevused peavad toetama Elisa ärieesmärke ning ühtima Elisa väärtuste, tegevuspõhimõtete ja siinse eeskirjaga.

7 SUHTED VALITSUS- JA RIIGIAMETNIKEGA

Hoolimata sellest, et Elisa keelab igasuguse korruptsiooni ja altkäemaksu nii riigiametnike kui ka erasektori töötajate puhul, tuleb märkida, et riigiametnike ja ametiasutuste kohta kehtivad sageli rangemad korruptsiooni- ja altkäemaksuvastased eeskirjad ja piirangud kui erasektoris. Eritähelepanu tuleb pöörata suhetele riigiametnikega.

Igasugune suhe riigiametnikega peab vastama neile kohaldatavatele õigusnormidele. Riigiametnikule pakutav kingitus ja igasugune võõrustamine peab olema hoolikalt läbi mõeldud, väheväärtuslik, mõistlik, täielikult läbipaistev, dokumenteeritud ning nõuetekohaselt raamatupidamises kajastatud.

Elisa ja tema nimel tegutsevad isikud ei tohi ärikasu eesmärgil otseselt ega kaudselt toetada erakondi, poliitilisi organisatsioone, konkreetseid poliitikuid ega poliitilisele ametikohale kandideerijaid.

